

Нещасні бідняки, де б не були ви,  
Що терпите оцю негоду люту!  
Як ваші голови бездомні, ваші  
Запалі боки та діряві лахи  
Від бурі захистять вас?  
Шекспір

Вже подих лютого Борею  
Тремтів між голою гіллею;  
Вже Феб, закутаний в кирею  
Хмар і снігів,  
Десь аж над самою землею  
На півдні тлів.

Всю ніч пурга шпилі хитала.  
Спокійно в сховку праця спала.  
З-під снігового покривала  
Для себе хід,  
Вируючи, вода шукала  
Й трощила лід.

Вслухаючись у хуртовину,  
Я думав про сільську скотину,  
Вівцю, що під таку годину  
В полях бредє  
І жметься до чужого тину,  
І смерті жде.

Ти, пташко, зимним вітром гнана!  
Минулася пора весняна!  
Круг тебе буря невблаганна  
Ревє, свистить!  
Де знайдеш місце, безталанна,  
Перепочить?

І ви, що темними ночами  
Скрадаєтесь під мирні брами!  
І пір'я, і криваві плями  
В хлівах засіль  
Прощаю я, коли над вами  
Б'є заметіль.

Ось Феба з хмарного завою  
Зійшла над даллю сніговою.  
Задумавшись, я самотою  
Вночі сидів —  
І враз розлігся наді мною  
Врочистий спів:

"Ти, вітре, голосніше вий!  
Лютіше жаль, морозе злий!  
Сніги, заносьте стріхи хат!  
Які не люті ви, але стократ  
Людська жорстокіша злостивість,  
Безжалісна, неси́та мстивість,  
Що — Бога хвалячи — несе на брата брат.  
Зобач залізнурукй гніт,  
На честолюбство чорне глянь,  
Що, наче лютих псів, у світ  
Шле тьми смертей, незгод, страждань!  
І, навіть серед мирних паш —  
Той самий плач і стогін, та ж  
Ледача розкіш у шаленій зграї  
Рабів без совісті й стида,  
Від лесті п'яна, огляда  
Свої маєтності безкраї.  
А наймит? На своїй ріллі  
Горбом підпер він їхню славу.  
Неначе з іншої землі

Він створений і в руки злі  
На рабство відданий, на глум і на розправу!

А де ж любові ніжний пал,  
Де горда честь, що їм похвал  
Не жалують у вас?  
Ви під любові тінь святу  
Сховали серця пустоту  
Та себелюбства плаз!  
Коли ж невинність молода  
В їх сіть потрапить, глянь,  
Як славнозвісна честь ота  
Свій вид од жертви одверта,  
Глуха до жалощів, до сліз і до благань!  
І, може, десь в лихім кутку  
Якась із них у ніч таку  
Над немовлям не раз проллє сльозу гірку.

Ви, що спите під ковдрою м'якою,  
Лише від примх страждаючи своїх,  
Подумайте, подумайте про тих,  
Хто зраджений і друзями, й судьбою!  
Голодні й стомлені вони  
Лягають на соломі спати,  
На них вода тече з холодної стіни,  
В них віхола гуляє серед хати!  
Подумайте про тих, що у глибу  
В'язниць кленуть свою лиху судьбу!  
На злочин згляньтесь і на зблуду!  
Як нещасливого до суду  
Ви кинете, кого здолів  
Несправедливий долі гнів?  
Сини нещастя — браття в світі цім.  
Щасливий той, хто допоможе їм!"

Той спів завмер, бо Шантеклер,  
Дзвінкий пробудник дому,  
Гукнув, струсивши сніг із пер,  
Вітання дню новому.

Та зрозумів я до кінця:  
Людина щира й добра  
Серед усіх творінь Творця —  
Його найкращий образ.